قيل هو لغة في مشنو بمعنى لا تسمع والظاهر انه من نيوشيدن بضم النون
وكسرها بمعنى شنيدن كه در سختى كند يارى فراموش • چنين كردند
ياران زندگانى • ز كار افتاده بعنى از مجرب كار بشنو تا بدانى • كه سعدى
راه رسم عشق بازى • چنان داند كه در بغداد تازى • بمعنى زبان عرب
فان اهل بغداد كما يعرفون لسان الفرس كذلك يعرفون العربى الفصيح
ايضا دلارامى كه دارى دل درو بند • دگر چشم از همه عالم فرو بند • اگر ليلى و
مجنون زنده گشتى • حديث عشق ازين دفتر نوشتى • اى لو كان
في الحيوة لكتب كل منهما واستنسخ حديث العشق من هذا الدفتر واراد
به گلستان **باب ششم در ضعف پيرى** و نقل بعض الكمل هكذا
الباب السادس في الضعف والشيبة وقال الضعف بالفتح ضد القوة والضم
فيه لغة كالفقر والفقر والشيبة بالفتح والسكون بياض الشعر قال النبى عليه الصلوة
والسلام من شاب شيبة في الاسلام كان له نور يوم القيمة وقيل اول من شاب
ابراهيم عليه السلام فقال يا رب ما هذا قال تعالى نورى ووقارى فقال عليه السلام
رب زدنى نورا ووقارا **حكايت** با طائفه دانشمندان در جامع دمشق
بحثى همى رفت وفي بعض النسخ بحثى همى كردم والمعنى واحد ناگاه جوانى از در آمد
وگفت درين ميان كسى هست كه فارسى داند اشارت بمن كردند گفتم چه
حالتست گفت پيرى صد و پنجاه ساله در حالت نزع است و بزبان پارسى
چيزى مى گويد و مفهوم ما بالاضافة نگردد اى لا يكون مفهوما ومعلوما لنا اگر بكرم
قدم رنجه شوى مزد و ثواب يابى بنزد خداى تعالى من يافتن باشد كه وصيتى كند
چون ببالينش فرا رسيدم اين بيت مى گفت **بيت** دمى چند گفتم برارم
بكام • دريغا كه بگرفت راه نفس • دريغا كه بر خوان

الوان

الوان عمر • دمى يعنى نفس خورده بوديم گفتند بس • معنى اين بيت بعربى
با شاميان همى گفتم تعجب مى كردند از عمر درازش و تاسف او بر حيوة دنيا گفتمش
چگونه درين حالت گفت چه گويم **قطعه** نديده كه چه سختى همى رسد بكسى •
كه از دهانش بسكون النون للوزن وقد عرفت انه يجوز اجتماع ثلثة سواكن في
هذه اللغة بدر مى كنند دندانى • اى ينزع ويخرج ضرسه قياس كن كه چه حالت
بود دران ساعت كه از وجود عزيزش بدر رود جانى • اى يخرج روحه
گفتم تصور مرگ از خيال بدر كن و وهم را بر طبيعت مستولى مكن دان كه فيلسوفان
يعنى حكيمان گفته اند مزاج اگر مستقيم بود اعتماد بسكون الدال بقا را نشايد و مرض
اگرچه هائل بود بفتح الواو دلالت كلى بر هلاك نكند اگر فرمايى طبيب را بخوانم
تا معالجت كند كه به بسكون الهاء شوى بياء الخطاب گفت هيهات **بيت**
خواجه در بند اى در سوداى نقش ايوانست • اى الغرفة العالية وقد مر
تحقيق ايوان في اوايل الكتاب خانه از پاى بست بالباء العربى اى من اساسه
ويرانست • وهذا هو الذى وعدناه في الديباجة فتذكر دست بر هم زند
يعنى بر سبيل تعجب و تاسف طبيب ظريف • چون خرف بالخاء المعجمة والراء
المهملة صفة مشبهة على وزن خشن بيند او فتاده حريف • بالمهملتين يعنى
طبيب حاذق فرتوت بيند حريف افتاده را تاسف مى كند و دست
بر هم زند ولا يباشر العلاج پير مردى ز نزع مى ناليد • پيره زن اى زوجته
صندلش همى ماليد • اى يدلك وصندل شجرة معروفة طيبة الرائحة يعنى تعالج له
امراءته بالصندل فانه كثيرا ما يخلط الصندل بماء الورد ويدلك به الرأس والقدم
لدفع الصداع والحرارة چون مخبط شد اعتدال مزاج • نه عزيمت واحد العزائم
وهى بالفارسية افسون كند نه علاج **حكايت** پيرى حكايت مى كند دخترى

اشره

Copyright © King Saud University

Created with PDFsharp 1.2.1269-g (www.pdfsharp.com)